

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 februarie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Bender din 30 iulie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, declarat de către avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatului

Babilev Roman Anatoli, născut la 27 februarie 1989, originar și cu viza de reședință în or.Tiraspol, str.Textilșcicov 42, ap.910 și domiciliat în mun.Chișinău str.I.Dominiuc 14, ap.17.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 31.01.2015 - 30.07.2015,
2. Instanța de apel: 24.08.2015 - 20.10.2015,
3. Instanța de recurs: 12.01.2016 - 17.02.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bender din 11 iunie 2013, Babilev Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul organelor Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 3 ani. În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunile civile au fost admise integral, dispunîndu-se încasarea de la Babilev Roman a prejudiciilor materiale în beneficiul părților vătămate Șirocov Iurie în sumă de 650 dolari și Șevcenco Irina în sumă de 1600 lei și 200 dolari, iar în privința părții vătămate Pîslari Elena acțiunea civilă s-a admis în principiu urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Babilev Roman, la 19 august 2013, aproximativ la ora 14.00, aflîndu-se în mun.Bender, str.Academica Feodorova, în apropierea casei nr.3, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul unui împrumut bănesc, a dobîndit ilicit de la Șirocov Iurie bani în sumă de 750 dolari, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 9609 lei.

Tot el, la sfîrșitul lunii mai 2014, aflîndu-se la domiciliu cet.Șevcenco Irina din mun.Bender, str.Lenina nr.1/10, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul unui împrumut bănesc, a dobîndit ilicit de la ultima bani în sumă de 200 dolari care, conform cursului valutar constituia suma de 2800 lei, iar în luna iunie 2014, a dobîndit de la aceasta prin înșelăciune și abuz de încredere bani în sumă de 2400 lei, astfel cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 5200 lei.

Tot el, în perioada de timp din luna aprilie 2013 și pînă la 05 iunie 2014, aflîndu-se la domiciliu la cet.Pîslari Elena din or.Tiraspol, str.Comsomoliscaia 4, ap.37, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul unor împrumuturi bănești, a dobîndit ilicit de la ultima

mijloace bănești în sumă totală de 500 dolari, care conform cursului valutar constituia suma de 6924 lei și 3650 ruble a regiunii transnistrene care, la momentul comiterii infracțiunii constituia suma de 4562 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 11486 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul M.Belinschi în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei hotărâri de achitare, pe motiv că instanța nu a apreciat corect toate circumstanțele de fapt ale cauzei și probele din dosar, învinuirea este bazată doar pe declarațiile părților vătămate, care sînt false, din acest motiv nu pot fi admise ca probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului în cele incriminate, iar declarațiile martorului S.Gherghi urmau a fi apreciate critic, inculpatul avînd o stare material dificilă în familie, doi copii minori la întreținere, nu a putut întoarce banii însă nu a avut intenția de a nu-i reîntoarce; banii au fost împrumutați în baza recipiselor, astfel că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, între părți fiind doar niște relații civile, care urmau a fi examinate în cadrul unui proces civil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului M.Belinschi în numele inculpatului.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatului R.Babilev în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, care se confirmă prin probele administrate pe dosar și cercetate în ședințele de judecată, și anume prin declarațiile părților vătămate Iu.Șirocov, I.Șevenco, E.Pîslari, a martorilor S.Gherghi, T.Babileva și actele cauzei - procesele-verbale de sesizare despre săvîrșirea infracțiunii din 04.09.2014, 22.09.2014, 10.10.2014 de către Iu.Șirocov, I.Șevenco, E.Pîslari, de ridicare și examinare a recipiselor din 10.09.2014, 28.11.2014 și 22.12.2014, ordonanța de recunoaștere a recipiselor ca corpuri delictive din 22.12.2014, recipisele scrise și semnate de inculpatul R.Babilev și mama acestuia T.Babileva din 19.08.2013, 06.11.2013, 10.02.2014, 16.05.2014, 19.06.2014, 03.12.2014.

Instanța de apel a constatat că aceste probe, analizate în ansamblu, coroborează între ele, nu trezesc careva dubii și demonstrează incontestabil vina inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie, acțiuni încadrate corect în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a respins argumentele avocatului, precum că vina inculpatului în comiterea escrocheriei nu a fost dovedită, deoarece acestea se combat prin declarațiile părților vătămate, care au comunicat că aveau încredere în inculpat, fiind asigurați de acesta că în scurt timp le va restitui banii, însă ulterior dînsul mereu invoca diferite motive de a nu întoarce banii, iar ulterior nu răspundea la apelurile telefonice.

Astfel că, instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării, precum că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, considerînd că sînt niște raporturi civile, deoarece cert s-a constatat că inculpatul a dus o activitate de convingere a părților vătămate de a-i transmite banii, de veridicitatea că el deținea o poziție impunătoare la serviciu, precum și o stare materială bună, reieșind din salariul care îl primea pentru activitatea desfășurată și care i-ar fi permis executarea angajamentelor față de părțile vătămate.

Instanța de apel a conchis că intenția directă a inculpatului la săvîrșirea infracțiunii rezultă din comportamentul acestuia, care demonstrează reaua lui voință, și anume folosirea de către inculpat a procedurilor frauduloase în detrimentul părților vătămate. Inculpatul a dobîndit ilicit de la părțile vătămate sumele de bani atît prin înșelăciune, cît și prin abuz de încredere, exercitînd o influențare psihică asupra conștiinței și voinței acestora, prin dezinformarea conștientă a lor, prezentîndu-le o realitate vădit falsă, dar și prin captarea încrederii acestora, convingîndu-i de faptul că el este o persoană de bună credință, demnă, credibilă și onestă.

La fel, instanța a menționat că nu pot fi reținute argumentele avocatului cu privire la veridicitatea recipiselor anexate la materialele cauzei, precum că nu sînt legale pe motiv că au fost făcute careva corectări în ele, deoarece nu au fost prezentate careva probe ce ar combate veridicitatea probelor respective. Mai mult că, în decursul desfășurării urmăririi penale și examinării cauzei în fond partea apărării nu a formulat careva obiecții vis-a-vis de legalitatea și veridicitatea recipiselor anexate la dosar.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului instanța de apel a indicat că, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, că nu are antecedente penale, nu au fost reținute circumstanțe atenuante și agravante, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă faptelor comise.

5. Împotriva hotărîrilor nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul M.Belinschi în numele inculpatului care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.1), 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că invinuirea adusă inculpatului este bazată pe presupuneri, lipsind probe ce ar demonstra faptul comiterii infracțiunii de către inculpat, acesta nu a avut intenția comiterii escrocheriei; - instanțele de fond nu au luat în considerație că între inculpat și părțile vătămate au avut loc niște relații civile; - instanțele și-au bazat concluziile de vinovăție a inculpatului numai pe declarațiile părților vătămate; - recipisele anexate la materialele cauzei ca probe nu pot fi luate în considerație, deoarece nu corespund rigorilor admisibilității, fiind efectuate careva corectări în ele, din care motiv sînt lovite de nulitate potrivit art.94, 251 Cod de procedură penală; - inculpatul a recunoscut datoriile pe care le are față de părțile vătămate depunînd eforturi de a le stinge și pînă la pornirea urmăririi penale, astfel că acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, între părți fiind doar relații de ordin civil, urmînd ca pretențiile părților vătămate să fie examinate în cadrul unui proces civil.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului, expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de avocat în numele inculpatului, acesta a invocat drept temei pentru declararea recursului art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii, sau faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal constată că motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține că, instanța de apel a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de avocatul M.Belinschi în numele inculpatului, cu menținerea sentinței contestate.

Astfel, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art.27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetînd sub toate aspectele probele administrate, verificîndu-le minuțios, iar în final le-a dat o apreciere corespunzătoare prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, confirmă vinovăția inculpatului R.Babilev în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Astfel, atît prima instanță, cît și instanța de apel au motivat concluzia de vinovăție a lui R.Babilev reținînd declarațiile părților vătămate Iu.Șirocov, I.Șevcenco, E.Pîslari, a martorilor S.Gherghi, T.Babileva și actele cauzei - procesele-verbale de sesizare despre săvîrșirea infracțiunii din 04.09.2014, 22.09.2014, 10.10.2014 de către Iu.Șirocov, I.Sevcenco, E.Pîslari, de ridicare și examinare a recipiselor din 10.09.2014, 28.11.2014 și 22.12.2014, ordonanța de recunoaștere a recipiselor ca corpuri delictive din 22.12.2014, recipisele scrise și semnate de inculpatul R.Babilev și mama acestuia T.Babileva din 19.08.2013, 06.11.2013, 10.02.2014, 16.05.2014, 19.06.2014, 03.12.2014, și corect au calificat acțiunile inculpatului în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, ca escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune s-au abuz de încredere săvîrșită cu cauzarea daunei în proporții considerabile.

Referitor la dezacordul recurentului cu modalitatea de apreciere a probelor, și anume a declarațiilor date de părțile vătămate și martori, Colegiul penal atestă că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind exclusiv atribuțiile instanțelor de fond.

De asemenea, se menționează că, potrivit jurisprudenței constante a instanței de recurs, regula generală desprinsă din dispozițiile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține.

La caz însă, verificînd probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate se dovedește incontestabil din probele acumulate și că nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de fond sau cea de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărîrii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Colegiul penal apreciază ca nefondată și critica apărării sub aspectul pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, în sensul că la caz nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatului.

Sub acest aspect se menționează că, temeiul invocat de recurent - „nu sînt întrunite elementele infracțiunii” este prezent atunci, cînd instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărîrea judecătorească s-a făcut referire la săvîrșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective. Prin urmare, temeiul la care se

face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Așadar, temeiul invocat include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

La caz însă, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multispectual în textul sentinței și deciziei instanței de apel, iar careva temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că situația de fapt a fost just stabilită de către instanțele de fond în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat și expus în pct.4 al prezentei decizii, încadrarea juridică dată faptelor este corectă și corespunde situației de fapt reținute, corect instanțele ajungând la concluzia că sînt îndeplinite în prezenta speță condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

În același context, Colegiul penal evidențiază întrunirea la caz a laturii obiective a infracțiunii de escrocherie, care constă din următoarele elemente: 1) fapta prejudiciabilă, alcătuită din acțiunea principală - dobîndirea ilicită a mijloacelor bănești a altei persoane, și acțiunea adiacentă - înșelăciunea persoanei și abuzul de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Astfel, instanța de apel, corect a specificat că în cazul escrocheriei partea vătămată transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Instanța de apel just a constatat că recipisele întocmite de inculpat ca garanție a întoarcerii banilor părților vătămate, constituie de fapt o modalitate a inculpatului de a insufla încredere, deși în realitate el nu a avut această intenție.

Colegiul penal reține că, pentru infracțiunea de escrocherie nu are importanță metoda prin care se prezintă înșelăciunea sau abuzul de încredere, cert fiind că infracțiunea de escrocherie este materială și se consideră consumată din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului la cel vinovat, în speță - de la transmiterea banilor de către părțile vătămate în posesia lui R.Babilev.

Cu referire la argumentele apărării privind lipsa intenției inculpatului de însușire a mijloacelor bănești de la părțile vătămate, Colegiul penal remarcă că instanțele de fond corect au evidențiat că inculpatul, luînd cu împrumut mijloacele bănești de la părțile vătămate - Iu.Șirocov suma de 750 dolari, echivalentul a 9609 lei; I.Șevcenco suma de 5200 lei; E.Pîslari suma totală de 11486 lei, a perfectat recipise drept garanție că va întoarce banii, convingîndu-i pe aceștia că deține o poziție impunătoare la serviciu, că are o stare materială bună, un salariu care îi permite executarea angajamentelor față de ei, inducîndu-i în eroare, creîndu-le o falsă reprezentare a realității.

Colegiul penal constată ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond, care au conchis că inculpatul a acționat cu intenție directă, dobîndind ilicit de la părțile vătămate sumele de bani atît prin înșelăciune, cît și prin abuz de încredere, folosind procedee frauduloase în detrimentul părților vătămate, exercitînd o influențare psihică asupra conștiinței și voinței acestora, prin dezinformarea conștientă a lor, prezentîndu-le o realitate vădit falsă, dar și prin

captarea încrederii acestora, convingându-i de faptul că el este o persoană de bună credință, comportamentul acestuia demonstrând reaua lui voință.

Astfel, solicitările recurentului privind achitarea lui R.Babilev pe motiv că între părți au avut loc niște relații civile, nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta în comiterea infracțiunii imputate, este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului său la apărare.

Cît privește argumentele recurentului cu privire la dezacordul cu probele anexate la materialele cauzei, precum că nu corespund rigorilor admisibilității, deoarece au fost efectuate careva corectări în ele, nu pot fi reținute, deoarece atât inculpatul, cît și avocatul lui au luat cunoștință cu toate materialele cauzei, însă nu au contestat legalitatea și veridicitatea actelor la dosar în conformitate cu prevederile legii.

Prin urmare, argumentele invocate de către avocat în numele inculpatului nu și-au găsit confirmare și nu pot servi drept temei de casare a deciziei contestate.

Colegiul penal conchide că, în prezenta cauză, nu se constată admiterea erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, la etapa judecării apelului.

Recurentul invocă ca temei de anulare a hotărîrilor judecătorești pct.12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală - faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Colegiul penal conchide că temeiul invocat nu persistă în cauză, deoarece instanțele de judecată nu au făcut o altă încadrare juridică a faptei comise de către R.Babilev decît cea în baza căreia acesta a fost pus sub învinuire.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75-76 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul M.Belinschi în numele inculpatului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatului Babilev Roman, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015 în cauza penală în privința lui Babilev Roman, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 16 martie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu